

Behandeling bij schildklierziekten (met ziekenhuisopname)

Inleiding

Binnenkort wordt u in ons ziekenhuis verwacht voor een behandeling van uw schildklier met radioactief jodium. Deze behandeling vindt plaats op een speciale eenpersoonskamer op unit 28, tweede etage, locatie Molengracht.

In deze folder vindt u informatie over de gang van zaken bij deze behandeling. Voor iedere patiënt die behandeld wordt met radioactief jodium gelden enkele gedragsregels waar u thuis, na de behandeling, rekening mee moet houden. Ook de gedragsregels staan in deze folder vermeld.

Waarom vindt een behandeling met radioactief jodium plaats?

De schildklier is een orgaan in de hals dat de stofwisseling reguleert. Als de schildklier te hard werkt wordt te veel schildklierhormoon geproduceerd waardoor u allerlei klachten kunt krijgen, zoals vermagering, transpireren, snelle en onregelmatige hartslag, diarree, koorts, menstruatiestoornissen en branderige ogen. Een te snelle werking van de schildklier heet hyperthyreoïdie. Soms is de schildklier hierbij ook vergroot, dat heet struma.

Er zijn medicijnen tegen een snelle schildklierwerking. Omdat schildklieraandoeningen meestal niet vanzelf overgaan zou u deze medicijnen zeer lang moeten gebruiken. Dat is ongewenst, omdat u last kunt krijgen van de bijwerkingen van deze medicijnen. Daarom wordt een meer definitieve behandeling geadviseerd, en daarbij kiezen we tegenwoordig steeds vaker voor een behandeling met radioactief jodium. Deze behandeling is veilig en effectief.

Een andere mogelijkheid is opereren van de schildklier, maar dat vindt tegenwoordig veel minder plaats dan vroeger.

Om de sterkte van de radioactieve jodiumcapsule voor u te kunnen berekenen vindt altijd op de afdeling Nucleaire Geneeskunde een vooronderzoek plaats, meestal in de maand die voorafgaat aan de behandeling. Hierbij wordt onderzocht wat voor soort schildklieraandoening u heeft.

Er wordt een foto van de schildklier gemaakt (een scintigram), en de arts onderzoekt de schildklier door aan uw hals te voelen. Verder wordt nog berekend hoe hoog de jodiumopname in uw schildklier is.

Dit vooronderzoek wijst uit of u poliklinisch behandeld kunt worden, of dat u er één of twee nachten voor moet worden opgenomen. Na afloop van het vooronderzoek heeft u een gesprek met de nucleair geneeskundige, die de behandeling zal toelichten en eventuele vragen zal beantwoorden. U komt in aanmerking voor een behandeling waar u één of twee nachten voor moet worden opgenomen, daarover gaat deze folder.

De ziekenhuisopname

• *Geen bezoek*

U kunt geen bezoek ontvangen en u hebt weinig contact met verpleegkundigen tijdens uw opname. Ook blijft u op uw kamer. Dit dient om verspreiding van radioactiviteit te voorkomen en om te zorgen dat buitenstaanders (bezoekers en medewerkers) geen onnodige straling krijgen. Dat is ook de reden dat u wordt opgenomen. We vragen om begrip voor deze maatregelen.

• *Vorbereidingen thuis*

Laat uw familie weten dat bezoek niet mogelijk is. Het is verstandig om zo min mogelijk spullen mee te nemen naar het ziekenhuis, en liefst wegwerpartikelen. De spullen in uw omgeving kunnen door de behandeling licht radioactief worden.

De kleding die u tijdens uw verblijf draagt kan soms ook licht radioactief worden. Daarom raden wij u aan om tijdens uw verblijf een oud stel kleding en oude slofjes te dragen. U krijgt deze kleding mee terug naar huis in een plastic zak die u twee maanden onderin de kast moet bewaren. Daarna is de radioactiviteit verdwenen en kunt u de kleding wassen en weer gaan dragen. Ook de slofjes zijn na twee maanden niet meer radioactief. Het gedragen ondergoed moet u in het ziekenhuis achterlaten.

- *Wat neemt u mee?*
 - Een stel oude kleding, een oude pyjama en slofjes
 - Ondergoed voor drie dagen
 - Iets om u zelf te vermaken. Denk aan een smart phone of een tablet. Er is radio, tv en een laptop met draadloos internet aanwezig.
 - Laat sierraden zoveel mogelijk thuis. Tegen een horloge en bril bestaat geen bezwaar. U kunt eventuele contactlenzen gewoon dragen.
 - Als u medicijnen gebruikt kunt u deze meenemen en gewoon volgens voorschrift gebruiken.
- *De dag van opname*

Op de dag van opname mag u normaal ontbijten en tot 2 uur voor toediening van de radioactieve stof nog eten. U mag blijven drinken. U meldt zich 1 uur voor de toediening van de radioactieve stof bij de RECEPTIE van het Amphia, Locatie Molengracht Breda, direct rechts bij de hoofdingang.

NB: soms komt het voor dat u 's middags pas kunt worden opgenomen. Dan staat er op uw afspraakbevestiging een andere tijd ingevuld. In dat geval mag u wel eten na het ontbijt, maar niet meer de laatste twee uur voordat u opgenomen wordt.)

Vervolgens gaat u naar unit 28 op de tweede etage. Eventueel kan een gastvrouw u de weg wijzen. Tijdens uw opname en verblijf zorgt het verpleegkundig personeel van unit 28 voor u. Bij aankomst op de afdeling zal de verpleegkundige met u de verdere invulling van de dag bespreken en de gang van zaken tijdens uw verblijf toelichten.

De kamer waar u verblijft, is gelegen op unit 28. Dit is een eenpersoonskamer die geschikt gemaakt is voor de behandeling met radioactiviteit.

Vóór de kamer bevindt zich een sluisje.

Na opname trekt u uw meegebrachte oude kleding, ondergoed, en slofjes aan. Uw gewone kleding bergt u op in de kast op uw kamer. Deze kast laat u verder dicht tijdens uw verblijf.
- *Uw verblijf in het ziekenhuis*

Tijdens uw verblijf bent u alleen op uw kamer. Het is goed om u hierop voor te bereiden. Nadat u de capsule met radioactief jodium heeft ingenomen zult u niet veel personeel meer zien. U kunt wel telefoneren (gratis). Het telefoonnummer van uw kamer is (076) 595 35 75. Driemaal per dag komt een verpleegkundige uw maaltijd brengen. In principe blijft hij/zij in het sluisje voor uw kamer. Als de verpleegkundige in uw kamer komt draagt hij/zij een overschort en beschermerslofjes, en zal enige afstand tot u bewaren. Voor klachten van uw schildklier of andere lichamelijke klachten zijn de internisten 24 uur per dag beschikbaar.

Als u medicijnen gebruikt, neem dan voldoende mee voor drie dagen. U houdt uw medicijnen gewoon in eigen beheer tijdens uw verblijf.
- *De behandeling*

De nucleair geneeskundige laat u de jodiumcapsule innemen vanuit een plastic kokertje, dat u aan de mond zet en achterover kantelt. U slikt de capsule in zijn geheel door met een beetje water.

U merkt er verder niets van, het radioactieve jodium heeft geen bijwerkingen.

De nucleair geneeskundige meet daarna hoeveel straling u uitzendt.

Na het doorslikken van de capsule mag u een half uur niets eten (wel drinken) om te zorgen dat het jodium snel vanuit de maag in het bloed wordt opgenomen.

Na het doorslikken verspreidt het jodium zich door het hele lichaam. Een deel van het jodium wordt opgenomen door de schildklier, de rest plast u uit. De nucleair geneeskundige meet de hoeveelheid straling die u uitzendt met een meetapparaat.

24 uur later meet de nucleair geneeskundige de straling opnieuw. Als het stralingsniveau voldoende is gedaald mag u naar huis. In de meeste gevallen is een verblijf van 24 uur resp. één nacht voldoende. Soms is een verblijf van twee nachten nodig, in uitzonderlijke gevallen drie nachten.

- **Bijwerkingen**

Bij de dosering radioactief jodium die bij u wordt toegepast treden geen bijwerkingen op.

- **Wassen en toilet**

Tijdens uw verblijf kunt u naar behoefte gebruik maken van de wastafel en douche in uw sanitaire ruimte. Voor u naar huis gaat neemt u in elk geval een douche, en wast u ook de haren.

Er is de beschikking over een föhn.

Om besmetting van het milieu te voorkomen is het toilet dat u gebruikt aangesloten op speciale opslagtanks. Voorkom morsen van urine. De urine is namelijk flink radioactief. Mocht dit toch gebeuren waarschuw dan de verpleging en voorkom verspreiding van urine. Loop er niet doorheen. Heren moeten zittend plassen om spetteren te voorkomen.

Was uw handen grondig na gebruik van het toilet. Werp alstublieft geen maandverband of ander afval in het toilet.

- **Afval**

In uw kamer bevindt zich een afvallemmer met een plastic zak. Hierin kunt u al uw afval deponeren, zoals wegwerp-eetgerei, fruitschillen, maandverband, tampons etcetera. Maak gebruik van papieren handdoekjes en tissues om uw handen af te vegen of om uw neus te snuiten, en gooi ze direct daarna in de afvalzak. Als u naar huis gaat, gooit u alles wat u niet meer nodig heeft in de afvalzak.

De afvalzak in de sluis van uw kamer is bedoeld voor de verpleegkundigen. Wilt u daar niets ingooien?

- **Roken**

Roken is niet toegestaan tijdens uw verblijf.

- **Ontslag**

Aan het einde van de ochtend na de eerste opnamedag komt de nucleair geneeskundige bij u langs om de straling die u nog uitzendt te meten. U hoort dan of u dezelfde dag nog naar huis kunt, of dat u nog een of twee dagen langer moet blijven. Hij bespreekt met u de procedure van het ontslag. Hierna neemt u een douche en wast u de haren, waarna u de kleding aantrekt waarin u gekomen bent.

- Nadat u uw spullen gepakt heeft en uw afval heeft weggegooid trekt u als laatste de schoenen buiten de kamer aan, omdat u met de schoenen waarop u naar buiten gaat niet in de kamer mag rondlopen.

U hoort wanneer u op controle moet komen bij uw internist.

Uiteraard kunt u vragen stellen aan de nucleair geneeskundige.

Resultaat van de behandeling

Het radioactieve jodium zorgt er voor dat uw schildklier minder hard gaat werken of kleiner wordt. Het jodium begint te werken na enkele weken, en het uiteindelijke effect van de behandeling kan pas na enkele maanden worden vastgesteld. Tot die tijd gebruikt u meestal gewoon uw oude medicijnen.

Als u op controle komt bekijkt uw internist hoe uw schildklier op de behandeling heeft gereageerd. Een enkele keer komt het voor dat de behandeling een of twee keer moet worden herhaald om een beter resultaat te bereiken. Ook bestaat de mogelijkheid dat uw schildklier door het radioactieve jodium te langzaam gaat werken. U moet in dat geval schildklierhormoontabletjes blijven gebruiken.

Gedragsregels na behandeling met radioactief jodium

Na behandeling met radioactief jodium zendt uw lichaam gedurende enkele weken straling uit. Deze straling wordt elke week een beetje minder. U kunt daardoor in lichte mate andere personen in uw omgeving aan straling blootstellen. Dit brengt weliswaar geen direct gevaar met zich mee, maar de hoeveelheid straling dient toch altijd zo gering mogelijk te zijn. Dit geldt voor iedereen, maar voor kleine kinderen in het bijzonder. U wordt daarom dringend geadviseerd om de hieronder vermelde gedragsregels zo goed mogelijk op te volgen. De hoeveelheid straling die anderen, en met name uw huisgenoten op deze manier kunnen ontvangen, zal dan zeer aanvaardbaar zijn.

Onderstaande regels dient u gedurende twee weken op te volgen, maar de eerste week moet u wat strenger op deze regels letten dan de tweede week.

Aan het einde van de tweede week is de straling buiten uw lichaam nauwelijks meer meetbaar

- *Algemeen*
Uw huisgenoten moeten zo veel mogelijk afstand tot u bewaren, in ieder geval meer dan 1 meter, maar bij langdurige aanwezigheid zoals televisie kijken of eten liefst twee meter of meer.
- *Toilet*
De eerste 24 uur na inname van de jodiumcapsule wordt een groot gedeelte van het radioactieve jodium uitgeplast. Na de eerste dag zit al het radioactieve jodium dat nog in uw lichaam aanwezig is in de schildklier en komt hier niet meer uit. De urine is dan niet meer radioactief besmet.
- *Kinderen*
Kleine kinderen tot en met tien jaar zijn gevoeliger voor straling dan volwassenen. Daarom moet u direct lichamelijk contact zoveel mogelijk vermijden en een zo groot mogelijke afstand tot kleine kinderen bewaren. Probeer de verzorging van baby's, peuters en kleuters zo veel mogelijk aan huisgenoten over te laten of probeer hulp in huis hiervoor te organiseren. Indien dit niet mogelijk is, kijkt u dan of kinderen de eerste week bij familie of vrienden kunnen worden ondergebracht.
- *Partners*
Het is aan te bevelen dat u en uw partner apart slapen, op minstens twee meter afstand van elkaar, indien mogelijk liefst in aparte kamers. Er moet op gelet worden dat de bedden in de verschillende kamers niet tegen dezelfde muur geplaatst staan, waardoor er toch nog onvoldoende afstand zou zijn. Knuffelen en seks kunt u het beste beperken tot maximaal een half uur per dag.
- *Oudere partners*
Bij personen van ca. 60 jaar en ouder is de kans op stralingsschade zeer gering (een factor 5 à 10 minder dan voor de gemiddelde volwassene). Indien uw partners of huisgenoten deze leeftijd bereikt hebben, behoeven de maatregelen zoals vermeld bij 'algemeen' en bij 'partners' derhalve niet zo streng opgevolgd te worden. Hier geldt in feite dat alleen die maatregelen aanbevolen worden, die zonder problemen genomen kunnen worden. U hoeft dus bijvoorbeeld niet met bedden te gaan slepen.

Het houden van enige afstand tijdens urenlang televisie kijken of iets dergelijks geeft echter meestal niet zo veel problemen.

De overige maatregelen moeten gewoon opgevolgd worden.

- *Bezoekers*
Bij kortdurend bezoek, bijvoorbeeld een avond of middag, hoeft u voor bezoekers geen speciale maatregelen te nemen, anders dan het houden van afstand en het vermijden van direct lichamelijk contact (zie algemeen). Bezoek van kleine kinderen en zwangere vrouwen wordt echter afgeraden.
- *Vervoer*
U mag de eerste week na behandeling niet langer dan 1 uur per keer met het openbaar vervoer reizen. Bij vervoer per taxi moet u zo ver mogelijk van de chauffeur af gaan zitten. Reizen met dezelfde taxichauffeur moet tot ca. 2 uur beperkt blijven.
- *Bijeenkomsten*
Bioscoopbezoek en andere bijeenkomsten waarbij u enige uren bij of vlak naast iemand anders zit dient u te vermijden.
- *Werk*
Na ontslag uit het ziekenhuis hoeft u niet van het werk te verzuimen, tenzij u werkt in het basisonderwijs of in de opvang van kinderen tot en met tien jaar. Dan kunt u het beste één week vrij nemen. Probeer op het werk, net als thuis, zoveel mogelijk afstand tot andere mensen te houden. In twijfelgevallen overlegt u met de arts die u in het ziekenhuis heeft behandeld.
- *Borstvoeding*
De borstvoeding moet volledig gestaakt worden voor de behandeling.
- *Zwangerschap*
Als u zwanger bent kan deze behandeling niet plaatsvinden. Als u vermoedt dat u zwanger bent, meld dit dan aan uw arts. Vrouwen mogen na de behandeling zes maanden niet zwanger worden. Mannen mogen tot zes maanden na de behandeling geen kinderen verwekken.
- *Ziekenhuisopname*
Bij onverwachte ziekenhuisopname door ernstig letsel of een andere onvoorziene gebeurtenis in de eerste week na behandeling met radioactief jodium, moet de arts die u in het ziekenhuis heeft behandeld worden gewaarschuwd.

- *Vliegreizen*

Indien u van plan bent om binnen 4 weken een vliegreis te gaan maken meldt dit dan aan de nucleair geneeskundige. Aan u zal een 'vliegbrief' verstrekt worden, waarin vermeld wordt dat u een radionuclidetherapie heeft ondergaan. Met deze vliegbrief kunt u, ten aanzien van radioactiviteit, zonder problemen de douane controle passeren.

Vragen?

Heeft u nog vragen over deze behandeling ?
Veel zaken komen aan de orde in het gesprek dat u vooraf heeft met de nucleair geneeskundige. Verder staat het natuurlijk vrij om zelf contact op te nemen:

Afdeling Nucleaire Geneeskunde,
locatie Molengracht, Noord 63
Telefoonnummer: (076) 595 30 16
Maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 17.00 uur
www.amphia.nl

Nadere informatie kunt u vinden bij:
Schildklierstichting Nederland
Stationsplein 6
3818 LE Amersfoort
Telefoonnummer: 0900 899 88 66 (€ 0,20/minuut)
13:00-16:00 uur op maandag en dinsdag
18:30-21:00 uur op woensdag
www.schildklier.nl